

MINISTERSTWO ZDROWIA

ZATWIERDZAM
MINISTER ZDROWIA
z upoważnienia Ministra Zdrowia

Marek Kos

Podsekretarz Stanu
/dokument podpisany elektronicznie/

DBO.5307.3.2025.1

**Wystąpienie pokontrolne
z kontroli realizacji zadań obronnych
w Głównym Inspektoracie Farmaceutycznym**

Z wystąpieniem pokontrolnym zapoznałem się:

Łukasz Pietrzak
Główny Inspektor Farmaceutyczny

/dokument podpisany elektronicznie/

Warszawa – lipiec 2025 r.

Wprowadzenie

Kontrola realizacji zadań obronnych w Głównym Inspektoracie Farmaceutycznym, zwanym dalej „GIF”, przeprowadzona została na zasadach określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 19 stycznia 2023 r. w sprawie kontroli realizacji zadań obronnych (Dz. U. poz. 253), w oparciu o zatwierdzony przez organ zarządzający kontrolę – Ministra Zdrowia *Plan kontroli realizacji zadań obronnych w dziale administracji rządowej zdrowie na 2025 rok* oraz *Program kontroli realizacji zadań obronnych w Głównym Inspektoracie Farmaceutycznym w 2025 r.*

Celem kontroli było sprawdzenie stanu i prawidłowości realizacji całokształtu zadań obronnych w Głównym Inspektoracie Farmaceutycznym.

1. Organ zarządzający kontrolę

Minister Zdrowia

2. Data rozpoczęcia i zakończenia kontroli

27 maja 2025 r.

3. Podmiot kontrolowany

Główny Inspektorat Farmaceutyczny
ul. Senatorska 12
00-082 Warszawa

4. Zakres kontroli

1. **Tworzenie warunków organizacyjnych planowania i wykonywania zadań obronnych, w tym:**
 - a) ujmowanie zadań związanych z przygotowaniem obronnymi w regulacjach wewnętrznych (np. statut, regulaminy, zarządzenia),
 - b) struktura organizacyjna i podział kompetencji w zakresie kierowania, koordynowania i realizacji zadań obronnych,
 - c) ujmowanie zadań związanych z przygotowaniem obronnymi w zakresach obowiązków na stanowiskach pracy.
2. **Realizacja planowania operacyjnego, w tym:**
 - a) sposób organizacji i poprawność procesu planowania operacyjnego,
 - b) poprawność opracowania planu operacyjnego funkcjonowania w warunkach zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny,
 - c) realność przyjmowanych rozwiązań oraz dokładność i szczegółowość procedur realizacji zadań operacyjnych.
3. **Przygotowanie do realizacji zadań w ramach systemu kierowania obroną państwa, w tym:**
 - a) realizacja przedsięwzięć związanych z funkcjonowaniem na stanowisku kierowania, w tym przygotowanie dokumentacji regulującej pracę na stanowisku kierowania.
4. **Przygotowanie do realizacji zadań wynikających ze stanów gotowości obronnej państwa, w tym:**
 - a) organizacja systemu stałych dyżurów na potrzeby zapewnienia ciągłości przekazywania decyzji organów uprawnionych do uruchamiania zadań z planów operacyjnych.
5. **Realizacja wyłączenia pracowników od obowiązku pełnienia służby wojskowej w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny, w tym:**
 - a) wyłączenia osób z urzędu i na wniosek (prowadzenie postępowań w sprawach wyłączenia, określanie potrzeb i zasadności wnioskowania o wyłączenie).
6. **Planowanie i realizacja szkolenia obronnego, w tym:**
 - a) realizacja zaleceń koordynatora ćwiczeń dotyczących tematyki i sposobu prowadzenia ćwiczeń obronnych,
 - b) organizacja i prowadzenie ćwiczeń obronnych (wybór tematyki, cele ćwiczeń, dobór uczestników, przygotowanie rocznego wykazu planowanych ćwiczeń obronnych,

- planów poszczególnych ćwiczeń, wniosków i rekomendacji z przeprowadzonych ćwiczeń i innych),
- c) wdrażanie wniosków i rekomendacji z przeprowadzonych ćwiczeń obronnych,
 - d) koordynowanie teoretycznego szkolenia obronnego (kierowanie osób do udziału w kursach obronnych i wyższych kursach obronnych, upowszechnianie informacji o kursach obronnych i wyższych kursach obronnych),
 - e) spełnienie wymogu odbycia kursu obronnego przez osoby obejmujące po raz pierwszy stanowisko właściwe do spraw obronnych.

5. Opis stanu faktycznego realizowanych zadań obronnych wraz z oceną i wskazaniem ujawnionych nieprawidłowości

Kontrolowane zagadnienia:

1) Tworzenie warunków organizacyjnych planowania i wykonywania zadań obronnych

W Regulaminie organizacyjnym Głównego Inspektoratu Farmaceutycznego (stanowiącym załącznik do zarządzenia nr 10 Głównego Inspektora Farmaceutycznego z dnia 11 sierpnia 2023 r. w sprawie ustalenia Regulaminu organizacyjnego Głównego Inspektoratu Farmaceutycznego) w Rozdziale 2 (Organizacja pracy w Głównym Inspektoracie Farmaceutycznym), w § 9 ust. 2 określono, że do zadań komórek organizacyjnych należy w szczególności m. in. realizacja zadań związanych z podwyższaniem gotowości obronnej. W Rozdziale 3 (Zakres zadań komórek organizacyjnych Głównego Inspektoratu Farmaceutycznego) w § 17 określone zostały zadania Biura Dyrektora Generalnego, do których należą m. in. prowadzenie spraw obronnych.

W wewnętrznym regulaminie organizacyjnym Biura Dyrektora Generalnego określono, że realizacja zadania, jakim jest zapewnienie technicznej obsługi spraw z zakresu obronności i zarządzania kryzysowego, należą do Wydziału Organizacyjnego.

Na uwagę zasługuje wydanie zarządzenia nr 14 Głównego Inspektora Farmaceutycznego z dnia 15 listopada 2024 r. w sprawie wykonywania zadań obronnych w Głównym Inspektoracie Farmaceutycznym, które określa organizację wykonywania zadań obronnych w GIF, w tym tworzenie warunków organizacyjno-technicznych do planowania i realizowania zadań obronnych, sposób ich realizacji oraz koordynowania. W opisie stanowiska Naczelnika Wydziału Organizacyjnego zostały wymienione zadania dotyczące prowadzenia spraw obronnych. Zadania w tym zakresie należą do Specjalisty ds. zarządzania kryzysowego i spraw obronnych, który zatrudniony jest na umowę zlecenie i zobowiązany jest do wykonywania wszystkich wymaganych zadań w obszarze przygotowań obronnych. GIF posiada niezbędne warunki organizacyjne (w tym niezbędną dokumentację) umożliwiające przetwarzanie informacji niejawnych o klauzuli zastrzeżone”.

Zgodnie z rekomendacją Ministra Zdrowia w 2025 r. w GIF podjęto działania zmierzające do podpisania porozumienia z Naukową i Akademicką Siecią Komputerową – Państwowym Instytutem Badawczym w sprawie warunków użyczenia i korzystania z telekomunikacyjnych urządzeń końcowych dla systemu łączności mobilnej: Systemu Komunikacji Rządowej (SKR-Z) w celu zapewnienia łączności umożliwiającej przekazywanie informacji niejawnych o klauzuli „zastrzeżone”, Restreint UE/EU Restricted, NATO Restricted. Wdrożenie w GIF systemu SKR-Z wraz z urządzeniami informatycznymi i łączności przyczyni się do usprawnienia i zwiększenia bezpieczeństwa realizacji zadań obronnych.

W ocenie Zespołu prowadzącego kontrolę problematyka przygotowań obronnych w Instytucie została właściwie uregulowana w wewnętrznych dokumentach normatywnych, tworząc odpowiednie warunki organizacyjne do planowania i realizacji zadań obronnych.

2) Realizacja planowania operacyjnego

W GIF opracowano *Plan operacyjny funkcjonowania Głównego Inspektoratu Farmaceutycznego w warunkach zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny (POF)*, który został uzgodniony i zatwierdzony przez Ministra Zdrowia w styczniu 2023 r. Przedmiotowy plan został sporządzony na podstawie otrzymanego w listopadzie 2022

r. z Ministerstwa Zdrowia wypisu z Planu operacyjnego funkcjonowania działu administracji rządowej zdrowie (planu organu nadrzędnego) oraz *Wytycznych w sprawie opracowania planów operacyjnych funkcjonowania w warunkach zewnętrznego zagrożenia państwa i w czasie wojny przez organy i kierowników jednostek organizacyjnych podległych lub nadzorowanych przez Ministra Zdrowia oraz przedsiębiorców realizujących zadania obronne na potrzeby działu administracji rządowej zdrowie*. Przedmiotowa dokumentacja planistyczna została zaktualizowana w związku z poleceniem i dokumentacją przekazanymi przez Ministerstwo Zdrowia w listopadzie 2023 r.

W GIF sporządzono dokument główny POF oraz załączniki: tabelę realizacji zadań operacyjnych (TRZO) oraz karty realizacji zadań operacyjnych (KRZO) wynikające z TRZO. Dokumentacja odzwierciedla możliwości i potrzeby organu.

W tabeli realizacji zadań operacyjnych dokonano poprawnego podziału zadań operacyjnych na komórki organizacyjne GIF. Karty realizacji zadań operacyjnych wynikające z TRZO są na bieżąco weryfikowane i w razie potrzeby aktualizowane i uzupełniane.

Dokumentacja dotycząca planowania operacyjnego została sporządzona prawidłowo, drobnych korekt wymaga sposób oznaczenia zadań operacyjnych w KRZO.

GIF w czasie realizacji procesu planowania operacyjnego nie posiadał akredytowanego systemu teleinformatycznego służącego do przetwarzania informacji niejawnych, w związku z tym plan został opracowany odrębnie, zgodnie z wzorem przekazanym przez Ministerstwo Zdrowia.

Za koordynację procesu planowania operacyjnego w GIF odpowiada specjalista ds. zarządzania kryzysowego i spraw obronnych, który współpracuje w tym obszarze z właściwymi osobami funkcyjnymi w strukturze GIF.

Na uwagę zasługuje wydanie zarządzenia nr 2 Głównego Inspektora Farmaceutycznego z dnia 21 lutego 2025 r. w sprawie opracowania i aktualizacji planu operacyjnego Głównego Inspektoratu Farmaceutycznego, które reguluje tryb, zasady i terminy opracowania, uzgadniania, zatwierdzania i aktualizacji POF oraz określa zadania kierujących komórkami organizacyjnymi i pracowników GIF w procesie opracowywania i aktualizacji ww. dokumentacji.

3) Przygotowanie do realizacji zadań w ramach systemu kierowania obroną państwa

Główny Inspektor Farmaceutyczny jako organ centralny wchodzi w skład systemu kierowania bezpieczeństwem narodowym, w tym obroną państwa. Wypełniając obowiązki w tym obszarze GIF wykonuje przedsięwzięcia związane z funkcjonowaniem Głównego Inspektora Farmaceutycznego na Głównym Stanowisku Kierowania i zachowaniem ciągłości podejmowania i przekazywania decyzji, w tym przygotowuje dokumentację regulującą pracę na stanowisku kierowania.

Przedsięwzięcia związane z funkcjonowaniem Głównego Inspektora Farmaceutycznego na Głównym Stanowisku Kierowania (GSK GIF) określone zostały w zarządzeniu nr 3 Głównego Inspektora Farmaceutycznego z dnia 24 lutego 2025 r. w sprawie ustalenia zasad funkcjonowania w Głównym Stanowisku Kierowania Głównego Inspektora Farmaceutycznego, którego załącznik nr 1 stanowi Regulamin pracy Głównego Inspektoratu Farmaceutycznego na GSK GIF, załącznik nr 2 to Obsada GSK GIF. Opracowany został również Regulamin pracy na GSK GIF w stałej siedzibie, Plan łączności GSK GIF w stałej siedzibie oraz Plan ochrony GSK GIF w stałej siedzibie.

Na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29 sierpnia 2024 r. w sprawie świadczeń rzeczowych na rzecz obrony w czasie pokoju, GIF wystąpił do Prezydenta m.st. Warszawy o przeznaczenie nieruchomości na utworzenie zapasowego miejsca pracy dla GIF i otrzymał decyzję odmowną. W związku z powyższym oraz z wejściem w życie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 marca 2025 r. w sprawie przygotowania systemu kierowania bezpieczeństwem narodowym (Dz. U. z 2025 r. poz. 407), które pozostawia fakultatywność przygotowania GSK w rezerwowym miejscu pracy dla centralnych organów administracji rządowej (do decyzji organu), w GIF nie jest planowane utworzenie takiego stanowiska.

4) Przygotowanie do realizacji zadań wynikających ze stanów gotowości obronnej państwa

Zasady pełnienia stałego dyżuru w GIF zostały uregulowane w zarządzeniu nr 13 Głównego Inspektora Farmaceutycznego z dnia 15 listopada 2024 r. w sprawie organizacji systemu stałego dyżuru. Dokumentacja dotycząca organizacji zadań w przedmiotowym obszarze, w tym Instrukcja działania stałego dyżuru z załącznikami została opracowana w sposób czytelny i umożliwiający sprawne funkcjonowanie systemu stałych dyżurów w GIF. Osoby wyznaczone do pełnienia stałych dyżurów zostały zapoznane z obowiązkami związanymi z tym zadaniem. Kierownictwo GIF, pracownicy wyznaczeni do obsady stałego dyżuru i inni wyznaczeni pracownicy uczestniczą w ćwiczeniach obronnych organizowanych w GIF, zgodnie z wykazem ćwiczeń obronnych na poszczególne lata, w celu doskonalenia i przygotowania i zdobycia umiejętności praktycznego działania w sytuacji podwyższania gotowości obronnej państwa. Na potrzeby stałego dyżuru zostało wydzielone pomieszczenie, odpowiednio wyposażone w odpowiednie środki łączności, w tym pomieszczenie socjalne. W opinii Zespołu prowadzącego kontrolę organizacja systemu stałego dyżuru w GIF została przygotowana w sposób prawidłowy i adekwatny do realizowanych zadań na potrzeby obronne państwa.

5) Realizacja wyłączenia pracowników od obowiązku pełnienia czynnej służby wojskowej w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny

Wyłączanie pracowników od obowiązku pełnienia czynnej służby wojskowej w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny, wynikające z rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 17 listopada 2022 r. w sprawie wyłączenia od obowiązku pełnienia czynnej służby wojskowej w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny (Dz. U. poz. 2559), jest realizowane w GIF w sposób ciągły, na bieżąco. W czasie kontroli została przedstawiona dokumentacja postępowania zmierzającego do wyłączenia pracowników od obowiązku pełnienia czynnej służby wojskowej w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny, w tym wykaz osób podlegających wyłączeniu, z czego 6 osób jest wyłączonych z urzędu (Kierownictwo GIF) i 10 na wniosek. Wyłączenia na wniosek prowadzone są w stosunku do obsady GSK GIF, w tym obsady stałego dyżuru (38 osób i 3 osoby w rezerwie GSK GIF). Prowadzone działania w powyższym zakresie należą do obowiązków pracownika realizującego zadania obronne. Zadania w zakresie realizacji wyłączenia pracowników z obowiązku pełnienia czynnej służby wojskowej w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny w GIF prowadzone są zgodnie z obowiązującymi przepisami w tym obszarze.

6) Planowanie i realizacja szkolenia obronnego

W zakresie szkolenia obronnego w GIF podjęto stosowne działania organizacyjne wynikające z rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 31 października 2022 r. w sprawie szkolenia obronnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2348) i Zaleceń Ministra Zdrowia do ćwiczeń obronnych w dziale administracji rządowej zdrowie z 2024 r. Zgodnie z Zaleceniami Ministra Zdrowia GIF jest organizatorem ćwiczeń obronnych, w związku z tym zostały sporządzone i przekazane koordynatorowi ćwiczeń obronnych – Ministrowi Zdrowia, roczne wykazy planowanych do realizacji ćwiczeń obronnych oraz wnioski i rekomendacje z ćwiczeń obronnych przeprowadzonych w 2024 r. Zgodnie z ww. wykazem w 2024 r. w GIF zorganizowano i przeprowadzono w zaplanowanym terminie ćwiczenie obronne – trening stałego dyżuru. Do ww. ćwiczenia obronnego opracowana została adekwatna, zgodna z zaleceniami, dokumentacja. Celem treningu stałego dyżuru było sprawdzenie umiejętności obsady stałego dyżuru w zakresie przyjmowania i przekazywania zadań operacyjnych. Dodatkowo, przy treningu, przeprowadzone zostało przeszkolenie dla kadry kierowniczej i obsady stałego dyżuru z zakresu roli stałego dyżuru w systemie obronnym państwa na temat oraz funkcjonowania GSK GIF w warunkach zagrożenia bezpieczeństwa.

Zgodnie z przesłanym wykazem ćwiczeń obronnych na 2025 r. w listopadzie 2025 r. zaplanowano przeprowadzenie w GIF ćwiczenia obronnego – gry decyzyjnej, celem której będzie doskonalenie procesu informacyjno-decyzyjnego oraz wypracowanie optymalnych decyzji i rozstrzygnięć wynikających z ćwiczonych zagadnień, sprawdzenie realności procedur ujętych w wybranych kartach realizacji zadań operacyjnych, wypracowanie sposobu współdziałania pomiędzy kadrą kierowniczą a komórkami organizacyjnymi wykonującymi procedury operacyjne.

Wybór tematyki i cele ćwiczeń wynikają z Zaleceń Ministra Zdrowia, a zrealizowane przedsięwzięcia miały na celu doskonalenie umiejętności praktycznego reagowania w sytuacji podwyższania gotowości obronnej państwa. Wnioski i rekomendacje z ćwiczeń odnoszą się m.in. do potrzeby dalszego doskonalenia w obszarze przygotowań obronnych, co będzie uwzględniane w ramach prowadzenia kolejnych ćwiczeń.

W GIF popularyzowana była wiedza na temat kursów obronnych (KO) i wyższych kursów obronnych (WKO) organizowanych przez Ministra Obrony Narodowej. Informacje otrzymane z Ministerstwa Zdrowia w sprawie organizacji KO i WKO zostały przekazane do osób funkcyjnych w GIF. Ponadto w ramach treningów i szkoleń w GIF przekazywane są informacje w tym zakresie.

W 2022 r. w WKO w Akademii Sztuki Wojennej brali udział i go ukończyli ówczesny Główny Inspektor Farmaceutyczny oraz Dyrektor Generalny.

6. Wnioski lub zalecenia pokontrolne

Na podstawie przeprowadzonej kontroli należy stwierdzić, że w Głównym Inspektoracie Farmaceutycznym zadania w obszarze objętym kontrolą realizowane są w sposób rzetelny i prawidłowy, zgodnie z obowiązującymi przepisami. Dokumentacja dotycząca przygotowań obronnych w GIF była opracowywana i aktualizowana w poszczególnych obszarach objętych kontrolą zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz wytycznymi/zaleceniami, zawiera merytoryczne informacje niezbędne do realizacji założeń planistycznych.

Na uwagę zasługuje zaangażowanie osób na stanowiskach kierowniczych w NFZ w realizację zadań obronnych oraz gotowość do dalszego doskonalenia umiejętności niezbędnych do wykonywania tych zadań. Pracownik wyznaczony do koordynacji i wykonywania zadań obronnych powierzone mu obowiązki wykonuje sumiennie i rzetelnie wyróżniając się dużym doświadczeniem i wiedzą specjalistyczną w zakresie realizacji tych czynności.

Przebieg kontroli pozwala stwierdzić, że jej cele zostały osiągnięte. Na podstawie przeprowadzonych działań kontrolnych i analizowanych materiałów stan realizacji zadań obronnych oceniono jako bardzo dobry.

Zaleceń pokontrolnych nie wydaje się.

Zgodnie z § 16 ust. 3 i 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 stycznia 2023 r. *w sprawie kontroli realizacji zadań obronnych* (Dz. U. poz. 253) kierownik podmiotu kontrolowanego może zgłosić przewodniczącemu zespołu prowadzącego kontrolę umotywowane pisemne zastrzeżenia do ustaleń zawartych w wystąpieniu pokontrolnym, w terminie 14 dni od dnia jego doręczenia. Zastrzeżenia, podlegają rozpatrzeniu przez organ, który zarządził kontrolę.

Przewodniczący Zespołu prowadzącego kontrolę:

Mirosław Saliszewski

/dokument podpisany elektronicznie/

Zespół prowadzący kontrolę:

1) Przewodniczący Zespołu

Mirosław Saliszewski – Naczelnik Wydziału Planowania Obronnego i Zarządzania Kryzysowego w Departamencie Bezpieczeństwa, Ministerstwo Zdrowia

- 2) Sekretarz Zespołu
Anna Wiktor – Główny specjalista w Wydziale Planowania Obronnego i Zarządzania Kryzysowego w Departamencie Bezpieczeństwa, Ministerstwo Zdrowia
- 3) Katarzyna Jankowska – Radca w Wydziale Planowania Obronnego i Zarządzania Kryzysowego w Departamencie Bezpieczeństwa, Ministerstwo Zdrowia